3e JAARGe. № 283.

OOSTPOST
SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ⅌ jaar ƒ 24.— ⅌ halfjr ƒ 12.— ⅌ maand ƒ 2.—
„ Java. „ do. „ 30.— „ do. „ 15.—
„ Buitenb. „ do. „ 36.— „ do. „ 18.—
„ Europa. „ do. „ 50.—
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 28 NOVEMBER 1860.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

Op Woensdag den 10 December a. s. des morgens ten 10 ure zal ten bureele van den Resident van Soerabaija, eene publieke

UITBESTEDING

worden gehouden, voor de verlichting der stad alhier gedurende 1861.

De voorwaarden liggen dagelijks met uitzondering van zon- en feestdagen, ter inzage op gemeld bureau.

SOERABAYA, Namens den Resident,
27 *November* 1860. *De Secretaris,*
(1916) CH. TROMP.

HERUITBESTEDING.

Op Zaturdag den 1sten December 1860 des morgens ten 9 ure, zal door den hospitaalmeester bij het Convalescenten gesticht te Malang, openbare

HERUITBESTEDING

worden gehouden voor het reinigen van hospitaal kleeding en fournituren en het vullen der laatsten ten behoeve van genoemd gesticht voor het jaar 1861.

De voorwaarden liggen dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, van des morgens 7 tot 2 ure bij hem hospitaalmeester voornoemd, en te Soerabaija op het bureau van den ondergeteekende, alwaar nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De Onder-Intendant der 1e klasse in de 3e militaire Afdeeling op Java.
SOERABAYA, HK. VEMER.
24 *November* 1860. (1906)

(Voor het Land.) De ondergeteekende maakt bekend dat, wegens vernieuwing van het dek en de leggers der brug te Gilie Koelon, in het chinesche kamp alhier, de passage over deze brug van af maandag den 26 November 1860 gesloten zal zijn.

De Hoofd-Ingenieur chef, des 4e Waterstaats afdeeling.
(1909) P. J. G. BEIJERINCK.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Donderdag den 29sten November 1860.
Bij den kleedermaker *Schmidt*, in de stad, van meubelaire goederen, en
Bij mevrouw *Schwack*, te Gatotan van haren inboedel.
Op Vrijdag den 30sten November 1860.
Bij de Weeskamer alhier, van diverse boedels.
Op Zaturdag den 1sten December 1860.
Bij het Marine Etablissement alhier, van het afgekeurde wachtschip *Batavia*, eenige onbruikbare sloepen, en houten. (1888)

VENDUTIE WEGENS VERTREK

op Donderdag den 29sten November a. s.
ten huize van den Heer SCHMIDT, in de Heerenstraat
door:

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

van eenen wel onderhouden Inboedel bestaande uit: **kleerkasten, banken, stoelen, tafels, hang** en **tafel lampen, schilderijen**, een **ijzeren ledikant** voor **2** personen, een **ijzeren kinder ledikant**, een **toilet**, een **mahonijhouten bank** en **2 stoelen** met bruin leder bekleed, **glazen legkasten**, groote **bakken**, een **net kinderwagentje, glaswerk, serviesen, keukengereedschap** enz. (1898)

PUBLIEKE VENDUTIE

VOOR HET BUREAU DER WEESKAMER
op Vrijdag den 30sten dezer,
van diverse BOEDELGOEDEREN waaronder:
40 picols **oud rood bladkoper.**
1¼ picols **oude metalen spijkers.**
± 25 picols **oude ijzeren ketting.**
± 3½ picols **oud ijzerwerk** waaronder drie **kluispijpen.**
12⁴⁰/₁₀₀ picols **oud touwwerk.**
eenige uitgebrokene **oude planken** en andere **houtwerken.** (1912)

IN DE EERSTE DAGEN VAN DECEMBER.

zal voor rekening van de firma

FRASER EATON & CO.

in het lokaal vroeger geoccupeerd door de firma

MOSSEMBEKKER & CO.

vendutie worden gehouden:

Van een groot factuur Amerikaansche meubelen, bestaande in:
Bekleede MAHONIJHOUTEN ZIEKENSTOELEN, DITO groote en kleine WIPSTOELEN met paarden haar bekleed, MAHONIJHOUTEN BANKEN met veeren zittingen, zeer doelmatige KANTOORSTOELEN, geele en zwarte GAANDERIJ STOELEN van groote verscheidenheid.

VERDER:

eene groot factuur mooije KLOKKEN gaande 8 dagen, eene groote partij PIK, HARST en PLANKEN, aangebragt per Amerikaansch schip *Philomene*, kapt. ELLMS.
(1899) A. H. DEELEMAN.

VENDUTIE

DOOR

KARTHAUS & MELCHERS

op Maandag 3 *December* 1860.

In het sterfhuis op Semoet van den Inboedel van wijlen den MAJOOR STEIN.

De MEUBELEN zijn zeer net en nieuw en bestaan uit; BANKEN, STOELEN, TAFELS, LEDIKANTEN, enz., en zal er een zeer schoon en sterk RIJPAARD, verkocht worden. (1920)

Op de VENDUTIE

van den 6den December a. s.
zal worden verkocht:
GROEN GORDIJNGOED, EAU DE COLOGNE **H & S**, SAMARANGSCHE ZADELS, MADAPOLLAMS, CAMBRICKS No. **26**, MOLTON en WOLLEN DEKENS, SAMARANGSCHE KAINS, TOILET-SPIEGELS, geele en zwarte ZIJDE voor heeren jassen enz.
(1923) F. H. HEIJMAN.

HOUTVENDUTIE

TE

Sidho-Ardjo

op Donderdag den 6den December aanstaande

VAN

725 STUKS BALKEN

(1715) P. C. VAN ROIJEN.

VENDUTIE

op Dingsdag den 11den December a. s.
ten huize van den WelEdele Gest. Heer

Mr. L. C. BOURICIUS,

TE
KAPOETRAN
DOOR

F. H. HEYMAN.

Van eenen wel onderhouden inboedel, bestaande uit: BANKEN, STOELEN, TAFELS, CONSOLES, KLEERKASTEN, groote en kleine LEDIKANTEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, hang- en staande LAMPEN, TAFEL- en THEE SERVIEZEN, GLAS en CRISTALWERK, eene fraaije verzameling BLOEMEN in potten enz. enz.

EENE VACATURE.

Novelle door GERARD KELLER.

(*Vervolg.*)

Dozen zette een zeer geheimzinnig gezigt: de promotien behoorden onder de geheim en van zijn departement, waarover hij steeds het diepste stilzwijgen in acht nam. Perjennik was eigenlijk een man, die niet te vervangen zou zijn: van dertig af aan 't ministerie, was hij de vraagbaak voor ieder, en zulke menschen zijn onbetaalbaar. De staat had hem intusschen voor een prijsje gehad: achtienhonderd gulden op en al. 't Was te geef, en pensioen had men hem niet eens te betalen gehad. De man was plotseling „uit het midden van zijn werkkring ontrukt", gelijk de dagbladen zijn dood mededeelden, vrouw en kinderen had hij er niet op nagehouden. Maar een opvolger moest hij hebben, en het publiek geruchť, of liever het praatje dat in het ministerie rondliep, wees Dozen daartoe aan. Dozen was, wel is waar, pas van twee en dertig, maar ook hij kon voor een levend register doorgaan. *Stellen* was zijn fort niet, maar hij schreef prachtig en in zooverre zou het jammer zijn als hij zijne tegenwoordige betrekking verloor. Evenwel, hij was juist de man om Perjennik op te volgen: de bereidwilligheid en gedienstigheid zelve. Of men hem om half tien of om twaalf, om half twee of om half vier ontmoette, op zijn weg naar en van het ministerie; of men hem achter zijne lokettafel vond met den Rotterdammer of te huis met de romans uit zijn leesgezelschap, altijd was hij tevreden en bereid, na zijn oordeel over het weêr uitgesproken te hebben, anderen van dienst te zijn. Of men hem zag in zijn valen, blinkenden overjas, of in zijn gescheurd bureaujasje, hij was onveranderd dezelfde, tevreden en opgeruimd, buigzaam en minzaam en bezield met het vaste geloof aan eene betere toekomst, die zich evenwel nog altijd liet wachten. Voor ieder ander zou dit geloof geschokt en misschien vernietigd zijn door het gedurig gepasseerd worden, dat Dozen's lot scheen te moeten wezen. Maar dat had altijd eene reden, nu deze dan gene, en Dozen bleef opgeruimd en vol hoop.

Thans was de hoop schier tot zekerheid gewassen; geen ander dan hij zou Perjennik vervangen kunnen. Toen hij dien morgen in de schommelende koets het lijk van zijn voormaligen ambtgenoot volgde, had hij een harden strijd moeten voeren tegen den Booze, die onophoudelijk zijne gedachten afleidde van de laatste eer op de tractementsverhooging, en 't was geheel zijns ondanks, dat hij na den afloop der moeijelijke werktuigkundige operatie, waarmede het leggen van de zerk schijnt te moeten geschieden, bij zich zelven sprak: nu zal hij toch niet meer weêrom komen, Dood is hij en in orde begraven.

Het komedie-spel van den avond had van den morgen verdrongen, en Perjennik een poos doen vergeten, maar nu Marie er weder aan herinnerde, spraken de Dozens, zoo lang zij nog bij elkander waren, over niets anders meer dan over de toekomstige promotie, en toen mijnheer en mevrouw zich ter rust begaven en het ruime slaapvertrek doorgingen, waar er zeven van de acht lagen, zeide het hoofd van 't gezin tevreden: het volgende jaar vijftig gulden per hoofd meer!

II.

De regen heeft den ganschen nacht aangehouden en het ziet er somber en treurig uit in de enge straat, waarin de woning van Dozen gelegen is. Juist zoo als men zich le lendemain d'une fête gevoelt; van daar dat Dozen van oogenblik tot oogenblik uitstelt om naar zijn bureau te gaan. Reeds tweemaal heeft hij de kraag van zijn jas opgezet, en tweemaal is hij weer aan de ontbijttafel komen zitten om nog even te praten over den indruk van gisteren avond, want thans staat hem en den zijnen de voorstelling in haar geheel levendig voor den geest en als hij aan de gewaarwording van het oogenblik toegaf, hij zou plaatsen kunnen gaan nemen voor de volgende opvoering, alleen om het onaangenaam gevoel, dat het genot voorbij is, te verdrijven. Als hij in Perjenniks plaats benoemd zal zijn, dan moet er dát af. Bovendien hij is 't wel eenigzins verpligt aan den broêr van Kamp, en nu zij 't rijtuig geprofiteerd hebben...

— De man wacht, mijnheer, zegt het dienstmeisje met eene kwitantie van den huurkoetsier binnen tredende.

— „Brengen en halen" leest mevrouw.

— „Brengen en halen?" vraagt Marie verwonderen.

— „Brengen en halen? herhaalt Dozen verbaasd.

— Dat moet hij van den baron hebben, herneemt mevrouw.

— Ja maar, zie je... Ik heb mijn rijtuig aangeboden... in ieder geval, de huurkoetsier moet voldaan worden.

— Maar ge zorgt toch dat gij 't geld terug krijgt.

verders.

Een MYLORD.

Een VIS-A-VIS.

Een span goed gedresseerde ZWARTE WAGENPAARDEN, (Malangsche ruinen.)

Een „ „ „ ZWARTE WAGENPAARDEN, (Malangsche ruinen.)

Een „ „ „ BRUINE KADOESCHE WAGENPAARDEN.

Een „ „ „ VALK MACASSARSCHE WAGENPAARDEN.

allen boven de 4 voeten.

WAGENTUIGEN enz.—

En eindelijk.

Eene KOSTBARE VERZAMELING MOLUKSCHE SCHELPEN en HOORNS, bevattende ruim 2700 stuks, waaronder velerhande bijzonder zeldzame en uiterst schoone Exemplaren.

Deze verzameling is inmiddels uit de hand te koop.

(1913)

Op den 11den December a. s.

zullen door de ondergeteekenden bij inschrijving worden verkocht:

276 pak, Bladen JAVA TABAK

Hoofdmerk Benteng

OOGST 1859/60.

De monsters dezer partij liggen van af heden ter bezigtiging in het Locaal der Handelsvereeniging alhier, alwaar ook de Conditien der verkoop ter inzage liggen.

(1921) **ADAM & Co.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMBOOT

PRINS VAN ORANJE.

directe dienst tusschen Soerabaija, Batavia & vice versa.

gedurende December.

Vertrek van Soerabaija	Verblijf te Batavia	Vertrek van Batavia
Zondag den 9.	12, 13, 14, en 15.	Zondag den 16.
	23, 24, 25, 26,	
Donderdag den 20.	en 27.	Vrijdag den 28st.

Dus in éene week heen en terug, met 4 dagen oponthoud te Batavia.

(1905) MAJOR MATZEN & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

wordt aangeboden per het campagne Barkschip

AEGIDIA PAULINA,

gevoerd door kapitein Itz.

Deze bodem heeft luchtige en comfortable inrigtingen voor passagiers, vaart eenen geexamineerden geneesheer en zal in den loop der maand December vertrekken.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel*, en bij

de agenten,

(1853) **B. KOPERSMIT & CO.**

VERTREKKENDE PERSONEN.

Mevrouw de wed. **STEIN** en familie.

De wed. **VAN EMMELOORT.** (1919)

W. H. DORMAAR tegen einde der aanstaande maand. (1922)

Debiteuren van de firma L. W. van der Zwaan & Co in liq. en van den heer P. A. van den Broek, vroeger tokohouder alhier, worden vriendelijk verzocht binnen den tijd van veertien dagen hun debet ten kantore van den ondergeteekende aan te zuiveren, ten einde zich tegen geregtelijke vervolging te vrijwaren.

Soerabaya, M. VAN DEN HEUVELL.

27 November 1860. (1915) *Advocaat.*

Allen die iets te vorderen hebben van wijlen den majoor **STEIN**, worden verzocht zich aan te melden voor 15 December 1860 bij

De testamentaire executrice,

DE WED. STEIN,

(1918) *geb. van Emmeloort.*

Bij de Agenten te Soerabaija

VAN DE

OOST-INDISCHE ZEE EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

gevestigd te Batavia,

is thans gelegenheid tot het onmiddelijk verzekeren tegen gevaar voor Zee en Brand.

SCHIMMELPENNINCK & CO.

(1214) *Agenten.*

COLEMAN'S EUROPEAN AND AMERICAN HOTEL.

Point de Galle.

De ondergeteekenden, gedurende eenige dagen in bovengenoemde Hotel gelogeerd geweest zijnde, verklaren op verzoek van den eigenaar aldaar zeer naar hun genoegen te zijn geweest, en zoowel tafel, als bediening en zindelijkheid, niets te wenschen overliet.

DE KOCK.

J. GROLL.

L. KNIFFLER.

(1853) J. F. VAN LEEUWEN.

VEREENIGING VAN ASSURADEUREN TE AMSTERDAM.

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden te berigten, dat zij door de vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam benoemd zijn tot agenten voor *Soerabaija* en omliggende plaatsen, en zij deze benoeming aangenomen hebben.

Schepen en goederen verzekerd te Amsterdam, zijn bij beschadiging aan het toezigt van het agentschap onderworpen, en worden belanghebbenden, in het belang van die het aangaat, uitgenoodigd bij zeeschade dadelijk kennis te geven aan

De agenten voor Soerabaija en omliggende plaatsen van de Vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam.

(1681) P. KERVEL & CO.

TE KOOP OF TE HUUR.

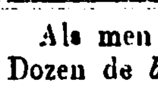

EEN STEENEN HUIS en **BIJGEBOUWEN** met regt van opstal op **EEN ERF** en **TUIN** groot 800 vierkante elien, gelegen aan de *Kalie-Anjer*, buiten de onteigenings-limite der vesting te Soerabaya.

Te bevragen bij den uitgever dezes. (1732)

TE KOOP.

Tegen eenen billijken prijs, een complete SUIKERMOLEN van Low Moor, met waarlooze CYLINDERS en STANDAARDS almede eenige SUIKERPANNEN van 50 × 19 en 48 × 18 Engelsche duimen.

Te bezigtigen en te bevragen bij

(1917) **Mc. LENNAN & CO.**

TE KOOP VOOR f 4300.—

EEN HUIS gelegen te *Kramlangan*, te bevragen bij

(1880) **P. VAN DRONGELEN.**

VERKOOP BIJ INSCHRIJVING.

De ter dezer stede in volle werking zijnde:

Courant- Boek- en Handelsdrukkerij,

met de daaraan verbonden uitgave van het dagblad *DE OOSTPOST*, wordt hierbij ter verkoop bij inschrijving aangeboden, en wordt de termijn van inschrijving op den 15den December aanstaande gesloten, tot welk tijdstip inschrijvings-biljetten door den notaris **Mr. T. A. KLINKHAMER** worden in ontvangst genomen. Daarop reflecterenden kunnen zich ter erlanging van inlichtingen en voorwaarden wenden aan bovengenoemden notaris, en aan de eigenaren

(1855) **LE ROY & CO.**

WORDT TE KOOP AANGEBODEN.

Het Logement en sedert 30 jaren scheepsleverantie-huis te Banjoewangi. Nadere informatien bij de eigenaresse.

Banjoewangi, **WED. DE TORRES.**

Nov. 1860. (1839)

WAGENBAND IJZER,

Eenigsints bolvormig afgerond, 1½ Eng. duim breed ¼ Eng. duim dik.

(1914) **Verkrijgbaar, bij A. JOHAN.**

SLA OLIE 1e KWALITEIT.

BIJ

(1901) **LEROUX & CO.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

No. 1. *De zalf en pillen van Holloway:* Voor dat de zalf van Holloway bekend was, bestond er geen middel om den kanker te genezen, dan alleen door uitsnijding; maar dit middel is nu gevonden. De hevigste gevallen, — gevallen, die door uitsnijding of branding geenszins konden verholpen worden, zijn genezen door deze wonderbare zalf, wier uitwerking, als een onoverkomelijk hinderpaal voor de kwaadaardige voortzetting der ziekte hare gevolgen stuit, en het bedorven vleesch van zijnen verschrikkelijken en schandelijken last bevrijdt. Scrophuleuse zweeren, puisten in het aangezigt, klier-gezwellen, open beenen enz. kunnen niet meer beschouwd worden plagen te zijn zooals voorheen. De zalf van Holloway gebruikt met de pillen zal ze onfeilbaar genezen.

Ad. *f* **1,—** / **3.—** en *f* **5,—** per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(1864) **LE ROY & CO.**

WISSELS OP NEDERLAND.

bij

het Agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij. (1217)

— Zeker lieve, op de eene manier of de andere; maar Dozen wist waarlijk niet hoe de eene manier was, nog veel minder hoe de andere zou moeten wezen.

— 't Is toch al heel raar van een baron. om niet eens het rijtuig te betalen, merkt mevrouw aan. Gij gaat er van daag heen, niet waar Dozen?

— Zeker — dat is te zeggen — groote lui om een gulden te vragen — 't is zoo gek.

— Maar *wij* kunnen toch de koets van de Elzensteens niet betalen?

— We zullen zien, we zullen zien," antwoordt Dozen, maar nu talmt hij ook geen minuut langer, en weldra zit hij in zijn gescheurd jasje voor de lokettafel en leest het verslag der plegtige begrafenis van zijn voormaligen ambtgenoot.

Mevrouw en Marie waren nog lang vervuld met de schrielheid van de groote lui. 't Was schande om door hen de koets te laten betalen, ze moesten het halen en brengen beide hebben voldaan, maar zoo gaat het: als men met groote lui kersen eet, krijgt men de pitten! Den ganschen dag was men er ontstemd over, en of Dozen, van zijn bureau teruggekomen, al redeneerde, dat het op dit oogenblik precies hetzelfde was of men gereden had of niet, en dat de baron ongetwijfeld betalen zou, zoodra de gelegenheid zich had aangeboden om er hem aan te herinneren — mevrouw en Marie bleven er het hare van denken: schriel was de baron van Elzensteen, dat kon het water van de zee niet afwasschen. Hij behoorde ook al tot *dien kalen adel*, die in de volksbegrippen van onzen tijd zulk eene rol speelt.

Als men het van Elzensteen gezegd had dat de familie Dozen de *betaling* verwachtte van de dienst, welke zij den baron bewezen had, zou hij onmiddelijk aan die verwachting hebben voldaan; maar hij, die gedwongen noch gewoon was de maatschappelijke handelingen tot cijfers te herleiden, kwam geen oogenblik op het denkbeeld om voor de vigelante een gulden te geven. 't Huis gebragt te worden in een rijtuig was voor hem en de zijnen zulk een évènement niet en toen zij dat rijtuig verlaten hadden, dachten zij aan de beleefdheid van Dozen evenmin als aan de voorstelling in den schouwburg.

Terwijl de Dozens het ontbijt nog rekten heeft dat der van Elzensteens geen spoor meer achtergelaten. Zij houden van matineus, en zij moeten het zijn om iets aan hun dag te hebben, waarvan de middag en avond steeds door de wereld in beslag wordt genomen. De Dozens kunnen den geheelen dag aan het huishouden geven, de van Elzensteens slechts eenige uren; want welke ideale voorstelling zich sommigen ook den vorigen avond mogten gemaakt hebben van die twee marmerachtige freuletjes, de eene doet thans in eenvoudig huisgewaad de ronde in kelder, keuken en provisiekamer en de ander wijdt hare zorg aan de tallooze fijne voorwerpen van weelde, waarmede de étagère prijkt, en die slechts door handen zoo voorzigtig en teeder als de hare behandeld kunnen worden. Straks zal zij met de linnenmeid de linnenkasten in orde brengen, terwijl freule Lena voor een lievelingsgeregt van den baron zorg zal dragen.

't Is waar. onze burger-huismoeders zonden glimlagchend de schouders ophalen over de bewering, dat de freules in het huishouden bezig waren, en als men daar onder meer bepaaldelijk „natte wasschen" en „kamers doen" verstaat, kan men zeker het toezien en tegenwoordig zijn en die zorg voor het overtollige van de freules er niet onder rangschikken; toch leefden deze in het besef dat zij het huishouden waarnamen. En wij deelen die meening ten volle, evenzeer als wij het er voor houden, dat de baron arbeidt, al was hem geene bepaalde taak opgedragen en al hield het groote publiek den man, die in de bijeenkomsten der hoogere kringen nooit gemist werd, voor een nutteloozen leeglooper.

Van Elzensteen heeft vlugtig de dagbladen doorloopen, juist de kolommen die door de Dozens ongelezen worden gelaten, terwijl hij daarentegen de verbrande oude vrouwen en verdronken kinderen geen blik waardig acht. Slechts even las hij het verslag der plegtige begrafenis van Perjennik, waarin de woorden „ridder van de" enz. zijne aandacht getrokken hadden, en opende toen de brieven, welke, de post hem had aangebragt.

Een was er bij van jonkheer Schouten, wiens landgoed aan het zijne paalde, en die voor zijn zoon eene betrekking vroeg in de hofstad. Jonkheer Schouten was een edelman zonder fortuin — hij schreef het zelf — en zijne zonen moesten iets bij de hand nemen. Een paar waren bezorgd; nommer drie zag hij gaarne bij een ministerie geplaatst en van Elzensteen zou hem daarin wel kunnen helpen — er waren er toch zoo velen, die eene betrekking aan een ministerie kregen. Een weinig voorspraak moest daarvoor voldoende zijn.

(*Wordt vervolgd.*)

De ondergeteekenden alhier eenen

HOUT-HANDEL

opgerigt hebbende, bevelen zich aan voor de levering van alle mogelijke HOUTWERKEN, geschikt voor huis- en scheepsbouw.

SOERABAYA, 30 October 1860. ZANTHUIS & CO. (1847)

NEDERLANDSCH INDIE.

Soerabaya, den 28sten November 1860.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Menado*, de heer J. J. Marschalk. K. Lerai, mevr. de Wed. Versteegh.

Gisteren avond heeft een chinees in de buurt van Genteng amok gemaakt, en met eene kris gewapend aan vier personen gevaarlijke wonden toegebragt, zoodat een op de plaats dood bleef, twee heden in het stadsverband zijn overleden en een in zeer bedenkelijken toestand verkeert. De dader is in verzekerde bewaring.

NEDERLAND.

Naar aanleiding der aanschrijvingen van den heer Minister van Oorlog, dato 5 Junij laatstl. N° 67 B en 4 September jl. No. 52 B., zijn de noodige bevelen gegeven dat met 1 November a. s. aan de corpsen infanterie in de garnizoenen waar artillerie is, door een officier onderrigt zal worden gegeven in de exercitiën met het geschut, voor zooverre het belegerings en kustgeschut betreft, de mortieren uitgezonderd. Het voorschreven onderwijs bepaald op tweemaal s' weeks gedurende twee uren, zal niet verder uitgestrekt worden dan tot de bediening der vuurmonden en het verwerken derzelven, zonder in eenig beschouwend of théoretisch onderwijs te treden in een woord, het strekt om goede hulpbedienden te vormen.

— Wij vernemen, dat er aan boord van het fregat met stoomvermogen *Evertsen*, sedert dit voorjaar eene besmettelijke oogziekte heerscht, waardoor men destijds bij het vertrekken van Lissabon een aantal personen die nog al bedenkelijk ziek waren, in het hospitaal aldaar heeft moeten achterlaten. Bij de komst van dien bodem in de Middellandsche Zee was er aanvankelijk beterschap te bespeuren, maar later is het getal der ooglijders weder toegenomen, zoodat men bij de komst te Toulon een twintigtal personen naar het hospitaal geëvacueerd heeft. Daar er zich nog dagelijks nieuwe gevallen van dien aard voordoen, laat het zich niet aanzien, dat er spoedig eene gunstige verandering ophanden is.

— De inspecteur van den waterstaat Conrad, die, met den hoofdinspecteur van der Kun en den staatsraad Simons, in 1847 het koninklijk instituut van ingenieurs heeft opgerigt, bekleedde van den aanvang af het voorzitterschap van die instelling. Toen de heer Conrad, bij den aanvang van het thans loopende instituutsjaar, zijn verlangen te kennen gaf, om niet verder voor de betrekking van president in aanmerking te komen, hebben eenige leden het denkbeeld opgevat, den afgetreden voorzitter, aan wien het instituut zijn bestaan en bloei grootendeels te danken heeft, een blijvend aandenken aan zijne werkzaamheid als voorzitter en tevens een blijk van hunne hulde en erkentenis aan te bieden. Honderd veertig van de binnen Nederland wonende gewone leden van het instituut hebben zich tot dit doel vereenigd en meenden voor dit aandenken een voorwerp te moeten kiezen, dat niet door de kostbaarheid der stof, maar door de kunstwaarde van den vorm, met het doel van het instituut, de bevordering van wetenschap en kunst, strookte. Wegens de te groote kostbaarheid van eenig oorspronkelijk kunstwerk, heeft men zich bepaald bij de getrouwe nabootsing van een werk van vroegeren tijd en viel daarbij de keus op een bronzen schaal, die zich op het paleis Barberini, te Florence, bevindt. Deze schaal, in den renaissance stijl, bekend onder den naam van de schaal der hertogen van Parma, wier wapen onder de versieringen van het kunstwerk voorkomt. Het bronzen afgietsel is vervaardigd in de werkplaats van Marchand, te Parijs, het is volkomen gelijk aan het oorspronkelijke stuk, van elliptischen vorm, hoog 0.60 en 0.85 el in middellijn, over de groote as gemeten. Op 25 dezer is dit aandenken den heer Conrad aangeboden, door eenige der te 'sGravenhage gevestigde deelnemende leden. Het raadslid, de referendaris Staring, rigtte daarbij het woord tot den afgetreden voorzitter en overhandigde hem een blad perkament, waarop de namen der deelnemenden, alsmede het doel van het geschenk en eene korte beschrijving van het kunstwerk zijn afgedrukt. Met een hartelijk woord aan aanwezigen, gaf de heer Conrad zijne erkentelijkheid over de hem gebragte hulde te kennen. (*Stoompost.*)

BELGIE.

— De *Indépendance* bevat het volgende: Brieven uit Italie melden, dat de Fransch-Belgische vrijwilligers bij Castelfidardo hebben gestreden als dappere Franschen. Dit is veel eer voor ons, maar wij kunnen die missen. Het aantal Belgen bij het voormalig pauselijk leger dienende, is zoo groot niet, dat zij eene bijzondere vermelding verdienen, en in het belang der achting aan ons land verschuldigd, hetwelk zeer gehecht is aan zijne godsdienst, maar weinig achting koestert voor de verdiensten van het wereldlijk gezag des Pausen, zouden wij liever hebben, dat van hen geen gewag werd gemaakt. Indien er bij het pauselijk leger 200 Belgen dienen, en er zijn er niet veel meer, zijn behalve eenige personen, die di nst genomen hebben uit gehechtheid aan eene zaak, welke zij voor regtvaardig houden, de overigen of arme drommels of ellendige deugnieten. Sardinie bewijst ons, door hen ons terug te geven, eene vrij slechte dienst, en de zorg welke sommige Fransche bladen nemen om hunne dapperheid te doen uitkomen, welke wij trouwens niet willen betwisten, heeft blijkbaar slechts ten doel, om in, Europa de verkeerde meening te verspreiden van eene aansprakelijkheid van Belgie voor een klein aantal zijner kinderen.

FRANKRIJK.

— Niettegenstaande de verzekering, dat de bijeenkomst te Warschau eerst den 20sten dezer zou plaats hebben, kan men het er stellig voor houden, dat thans naar Warschau zelf het berigt is gezonden, dat die entrevue den 14den dezer moest gehouden worden. Een brief uit Weenen behelst het volgende omtrent die bijeenkomst. De *Nord* was namelijk verkeerd ingelicht, toen dat blad beweerde, dat keizer Frans Jozef de ontwerper dier zamenkomst was. Het is integendeel de vorstelijke familie van Engeland, die het eerst en wel bij gelegenheid der zwitsersche kwestie reeds dat plan ontwierp, en tot een begin van uitvoering bragt. Er moet zelfs eene uitgebreide briefwisseling tusschen de souvereinen van Engeland, Pruissen, Oostenrijk en Rusland en hunne respectieve kabinetten bestaan, waarbij een brief wordt aangetroffen van Lord John Russell, waarin het doel dier bijeenkomst en de middelen om daartoe te geraken naauwkeurig zijn omschreven. Diezelfde brief, de eerste die door het engelsche kabinet naar Oostenrijk werd verzonden nopens deze kwestie, nadat de zaak in beginsel was vastgesteld, bevat tevens de uitdrukkelijke verklaring dat Engeland om zekere redenen zich niet te Warschau kon doen vertegenwoordigen. Het doel der bijeenkomst moet in de eerste plaats wezen het nemen van maatregelen tegen de beweging der natuurlijke grenzen en der nationaliteiten, die zich in Europa sedert het begin van den italiaanschen oorlog heeft geopenbaard. De verschijnselen, in Hongarije, Polen en Ierland waargenomen, hebben bewezen dat het noodzakelijk is, dat de genoemde mogendheden daaraan perk stellen. Lord John Russell moet dien ten gevolge hebben voorgesteld, *wel* het verdrag van Villafranca te erkennen, maar *niet* de wijzigingen, die later in de verdeeling van Europa hebben plaats gehad. Engeland stelt als eerste middel daartoe eene geschrevene overeenkomst voor, waartoe de gemelde mogendheden reeds allen moeten zijn toegetreden. De overige punten, door lord John Russell voorgesteld, zullen op de bijeenkomst zelve worden besproken, waaronder vooral het nemen van meer vrijzinnige maatregelen in Polen en Hongarije zouden behooren. Men verzekert voorts, dat de heer de Montebello onze regering openingen in denzelfden geest heeft gedaan, en dat deze, even als de heer de Persigny, haar hebben aangeraden, iedere botsing met de opgemelde mogendheden, maar vooral met Engeland, te vermijden. De oppervlakkig weinig beteekenende omstandigheid, dat de engelsche vrijwilligers zijn uitgenoodigd het *tir national* alhier bij te wonen, moet daaraan hoofdzakelijk worden toegeschreven.

— Indien men berigten uit Italie mag gelooven, dan is de de geest der Fransche troepen te Rome, die aldaar reeds lang verblijf hielden, alles behalve ten gunste der pauselijke regering gestemd. Dit nu zou den keizer ook ten deele hebben doen besluiten, om niet we troepen, die minder met de italiaansche zaak zijn ingenomen, derwaarts te zenden.

— Ancona is met moed aangevallen en verdedigd. De belegerden hadden slechts 120 stukken geschut in batterij omdat de werken bij het begin van het beleg niet alle waren gewapend. Geen enkel stuk is bruikbaar gebleven. De sardinische artillerie, welke talrijk was, is bijzonder goed bediend. Het vuur van de zee zoowel als van de landzijde was geweldig. Eerst toen al zijne stukken zonder uitzondering gedemonteerd waren, heeft de Lamoricière gecapituleerd. De sardinische troepen brengen hulde aan den moed der kleine bezetting van Ancona.

— Volgens de *Novedades* van Madrid heeft een herder uit de provincie Marcia eene kleine guitarre vervaardigd, bestaande uit ruim 10 millioen stukjes. Die het instrument hebben gezien verklaren, dat het bewonderenswaardig is wegens het geduld van den maker. Het stuk is bestemd voor de keizerin der franschen.

— Sedert eenigen tijd heeft men in het spaansche kamp van Torrejon, waar thans troepen vereenigen zijn aan geest van insubordinatie opgemerkt, die weldra zoo zeer toenam, dat zelf oproerige kreten zijn aangeheven. Een gevolg daarvan is geweest, dat een 20 tal militairen ter dood zijn veroordeeld. Een hunner, zijnde de leider is gefusilleerd hetgeen doet vermoeden, dat aan de overigen gratie is verleend. Verscheidene revolutionaire proclamatien zijn in het kamp gevonden. Het schijnt dat de soldaten eenige grieven hadden, welke sommige demagogen zich ten nutte maakten om de manschappen op te ruijen.

ENGELAND.

— De door den *Times* naar Syrie gezonden correspondent deelt in eenen brief uit Damascus van den 19den Sept. aan dat blad bijzonderheden mede betrekkelijk de uitvoering van het doodvonnis, hetwelk tegen Achmet-Pacha, den gewezen gouverneur van Damascus, wegens zijn gedrag bij de moord- en plunder-tooneelen, geveld was. Er waren inlandsche christenen en europeanen, welke twijfelden, of het doodvonnis in de daad aan den hooggeplaatsten persoon was voltrokken; velen verzekerden, dat hij Fuad-Pacha, den commissaris der Porte in Syrie en met wien hij sinds lang in vriendschapsbetrekking gestaan had, voor een geldsom van een millioen gulden had omgekocht om hem het leven te sparen en eenen of anderen persoon van de geringste volksklasse in zijne plaats te laten fusilleren. De correspondent van den *Times* deelt niet in die twijfelingen; hij gelooft aan de goede trouw van Fuad, bij hem tijdens de uitvoering van het doodvonnis, en kon zien, hoe hard het hem viel zijnen vroegeren vriend ter dood te laten brengen. Verder beroept hij zich op de getuigenis van twee turken, welke de strafoefening bijwoonden en den veroordeelde persoonlijk zeer goed kenden. Omtrent het regtsgeding van Achmet Pacha werd den gemelden correspondent zeer stellig verzekerd, dat van regtstreeksche medepligtigheid aan de moord- en plundertooneelen niets gebleken was; er was gelegenheid gegeven om alle tot zijn nadeel strekkende opgaven en feiten voor den regter te brengen, maar er was alleen bewezen dat Achmet nalatig geweest was en verzuimd had tot voorkoming of stuiting van het oproer, te doen wat hij doen kon en moest, maar niet dat hij de moordenaren geholpen of aangemoedigd had. In het algemeen klaagt de correspondent, dat er in Syrie onder de christenen, inlandsche en europesche, onredelijke geneigdheid, ja bepaald opzet bestaat om aan Fuad Pacha alle vertrouwen te weigeren, zijne handelingen verkeerd voor te stellen en derzelver drijfveeren te miskennen. De *Times* klaagt ook over de wijze, waarop de christenen in Syrie zich gedragen sedert het turksche gouvernement begonnen is degenen, welke zich aan hen vergrepen hebben, streng te straffen. De syrische christenen, die van geslacht tot geslacht het juk hebben gedragen, zegt dat blad, beelden zich nu in, dat de tijd voor hen is gekomen, niet alleen om vrijheid te genieten, maar ook om anderen te overheerschen. Zij hebben evenmin, als hunne tegenpartijders, begrip van gelijkheid. De strafoefening aan de mohammedanen wordt door beide partijen opgevat als het begin van het overwigt der christenen; en terwijl de eene partij juicht even alsof zij de zege heeft behaald, is de andere zeer beducht omtrent Frankrijks bedoelingen en vol vrees, dat de mahomedaansche godsdienst haren val te gemoet gaat. Dat de Drusen en de bevolking van Syrie in het algemeen eenigen heilzamen schrik voelen, zal een iegelijk goed vinden, des te meer omdat de eerst genoemden hebben geweigerd voor Fuad Pacha te verschijnen. Doch, naar het schijnt, hebben de christenen niet alleen in Damascus, op bevel van Fuad Pacha, een groot aantal huizen van mahomedanen in bezit genomen, maar veroorloven zij zich ook overal in het noorden van Syrie oude veeten te koelen, door degenen, welke zij laatstelijk vervolgd werden, uit te plunderen. Het zou kunnen geschieden, dat de turksche overheden, uit vrees van Europa's achterdocht gaande te maken, deze nieuwe misdadigers al te zacht behandelden. Het zou dunkt ons, de pligt der europesche gouvernementen zijn, de Porte tot geregtigheid zonder aanzien des persoons aan te sporen en de christenen te waarschuwen tegen de gevolgen van handelingen, waardoor zij de meewarigheid van Europa met de hun laatstelijk wedervaren rampen ligtelijk zouden kunnen verbeuren.

DUITSCHLAND.

— Kort nadat de gouverneur-generaal von Benedek bevel gegeven had, dat de openbare voorlezingen aan de universiteit te Pesth voorloopig niet zouden geopend worden, begaf een der professoren zich naar het paleis van den gouverneur en vroeg om audientie. Toen hij was toegelaten, deed hij het dringende voorstel dat hem mogt vergund worden om zijne voorlezingen over de verloskunde op het bepaalde tijdstip aan te vangen. De baron von Benedek gaf hem lagchend ten antwoord: „Gaarne sta ik uw verzoek toe, want de dames die gij op uw collegie ontvangt zullen geen oproer maken." Dit verklaart tevens waarom de universiteit gesloten blijft, dewijl de regering beducht is voor rustverstoring.

— Het antwoord, door onze regering gegeven aan het oostenrijksche kabinet, op het memorandum, waarbij het de opneming van den oostenrijkschen staat in het Tolverbond vroeg, of althans gelijkstelling van het tarief, heeft den algemeenen bijval verworven. Onze regering zegt daarin met ronde woorden, dat er geene sprake kan zijn van eene opneming van Oostenrijk in het Tolverbond; alle pogingen, in dien zin gedaan, zullen derhalve, dit blijkt reeds voorshands, geheel vruchteloos zijn. Tevens is aan het bedoelde kabinet de opmerking gemaakt, dat eene overeenkomst tusschen de beide staten, strekkende tot verligting van het verkeer, niet tot stand kan gebragt worden, tenzij Oostenrijk een aanvang make om de n weg te verlaten, welken het sedert jaren heeft bewandeld. Het behoort derhalve voorstellen te doen, welke in den geest der handelsvrijheid zijn, waartoe onze regering al meer wenscht te geraken.

— Uit Coburg wordt berigt, dat de luitenant-veldmaarschalk graaf v. Mensdorff aldaar is aangekomen, ten einde koningin Victoria met hare komst op den duitschen bodem geluk te wenschen. Men zegt, dat hij in last heeft stappen te doen om eene bijeenkomst tusschen koningin Victoria en den keizer van Oostenrijk tot stand te brengen.

— Het *Franforter Journal* bevat het berigt, dat de keizer van Oostenrijk bevolen heeft ten spoedigste ongeveer 100,000 man onder de wapenen te roepen en dat reeds in de volgende week toebereidselen zullen worden gemaakt voor eene nieuwe recrutering.

— Uit Genève wordt medegedeeld, dat de generaal Schmidt door zijn onverwijld vertrek uit genoemde stad, eene groote onaangenaamheid is ontgaan. Eene groote menschenmassa had zich begeven naar het hotel, waar hij zijn intrek had genomen, met het doel om aan den man, dien zij een landgenoot moet noemen, een openbaar blijk van afkeuring te geven, wegens de barbaarsche handelingen door hem gepleegd te Perugia. Hij had zich echter in tijds verwijderd, ten einde verdere onaangenaamheden te ontgaan.

SYRIE.

Aan eene particuliere corespondentie ontleent de *R. Ct.* de volgende bijzonderheden.

8 September is de *Wassenaar* van Beyruth vertrokken, gaande via Sidon, Tyrus en Caifa naar Acre. In laatstgemelde plaatst heerschte groote gisting, veroorzaakt door eene kortelings ontdekte zamenzwering, welke een nieuwen aanslag tegen de Christenen ten doel had. Voor ons vertrek van Beyruth hadden wij daar reeds iets van gehoord, en nu vernamen wij eenige meerdere bijzonderheden. Het verhaal komt omstreeks op het volgende neer. Er was een geschrift vol bedreigingen tegen de Christenen aangeplakt aan de Moskee, waarbij tevens alle regtgeloovigen werden aangemaand hen (de Christenen) te vermoorden, enz. De sheik of Turksche priester, die, naar het schijnt, betere bedoelingen koesterde, had de aanplakking van dat stuk afgerukt, waarop hij door de dweepende Turken bij den Pacha werd aangeklaagd, als zoude hij juist degene zijn geweest, die de aanplakking bevolen had. De sheik is daarop gevangen naar Beyruth gevoerd, niettegenstaande eenige welgezinde Turken en vele Christenen den Pacha trachten te bewijzen, dat hij onschuldig was aan het hem ten laste gelegde feit. Later is dat dan ook bewezen en is gebleken, dat het stuk opgesteld was door een hooggeplaatst ambtenaar en een kolonel der artillerie te Acre. De man, die het voor hen geschreven had gevat zijnde, heeft zijne principalen verraden en zoo is men achter eene groote zamenzwering gekomen, die ten doel had al de Christenen in den omtrek te vermoorden.

Onder de papieren van den kolonel der artillerie vond men onder meer een brief van een collega te Beyruth, die hem meldde dat de Franschen voortgingen met debarqueren, doch dat hun dit weinig bekommering baarde, dat de Druzen den dood van alle Christenen gezworen hadden, wanneer de Franschen den Libanon overtrokken, en dat wanneer de Turksche troepen zamen met de Franschen moesten optrekken tegen de Druzen, zij de geweren zonder kogels zouden doen laden, en onder den schijn van goede verstandhouding de eerste gelegenheid zouden afwachten om de Franschen met de wapens in de hand in den rug aan te vallen en met de Druzen gemeene zaak te maken. Hier-

bij voegde hij nog dat de vloten der ongeloovigen voor Beyruth niet in staat zouden zijn veel tegen hen uit te voeren, daar die door de Turksche vloot in bedwang gehouden werden. Deze laatste bestaat NB. uit twee linieschepen en eenige kanonneerbooten. Het is niet onaardig, dat hij zijn brief eindigt met zijne groeten te verzoeken aan eenige vrienden, die toevallig reeds in handen der justitie zijn, eene commissie die wij hopen dat hij nu spoedig in persoon zal kunnen volbrengen.

Te Acre lag slechts eene Turksche korvet, zoodat de ingezetenen zeer ongerust waren toen het bekend werd, dat de *Wassenaer* daar niet in station kwam, doch slechts een reisje langs de kust deed. De consuls hebben zich daarop tot den schout-bij nacht gewend, met het verzoek ten minste een fregat ter hunner bescherming achter te laten. Den 12den stoomden wij naar Beyruth om den Engelschen admiraal te verzoeken een zijner schepen naar Acre te zenden, daar wij naar Alexandrie moesten om te victualieren. Den 13den vertrokken wij weder naar Acre en eenige uren na ons het Eng. linieschip *Victor Emmanuel*. Den 15den vertrokken wij naar Alexandrië, waar wij den 20sten arriveerden. Zoodra de *Wassenaer* gevictualieerd is gaan wij naar huis. De adelborsten van het jaar 1858 repatriëren daarmede; de jongeren blijven nog hier op de andere fregatten. Van andere overplaatsingen heb ik niet gehoord.

AMERIKA.

— Tijdens het verblijf van den prins van Wallis te Niagara, heeft de koorddanser Blondin ter eere van Z. K. H. ontzettende kunstverrigtingen op een over den beroemden waterval gespannen koord volbragt. Hij is ditmaal over het touw geloopen, terwijl hij een ander persoon, Calcourt genaamd, op den rug droeg, en deze laatste is gedurende den overtogt eenige malen van zijn drager op het koord gestapt, ten einde Blondin gelegenheid te geven om uit te rusten. Nadat beiden den anderen oever van den bruischenden stroom behouden bereikt hadden, heeft Blondin den terugtogt over het koord gedaan op stelten.

Uit de *Boston Weekly Courier* ontleenen wij het volgende: — Als een curieus feit werd er vroeger op gewezen dat vijftien van de grootste thans in de vaart zijnde schepen achter elkander geplaatst eene lengte zouden uitmaken van ecne mijl. Wij zijn thans in staat om de namen van veertien schepen optenoemen welke, zonder boegpriet te rekenen, achter elkander geplaatst eene ruimte zullen innemen van éëne mijl lang. De opgave is als volgt:

	Lengte.	Tonnen inhoud.	
Great Eastern.	680 —	18900	
Adriatic.	390 —	5000	(bijna)
Munster.	378 —	4000	
Leinster }	375 —	4000	
Connaught } nieuwe Galwaijlijn.	375 —	4600	
Ulster }	375 —	4000	
Niagara.	375 —	3580	
Persia.	375 —	3300	
Himmalaija.	360 —	5000	
Generaal admiraal.	325 —	6000	
van der Bilt.	350 —	4500	
City of Baltimore.	340 —	2367	
City of Washington. . . .	325 —	2380	
Orlando.	337 —	3727	
Totaal	5360 —	80854	

In 1859 bedroegen de afmetingen der 15 grootste schepen 5181 voeten lengte met eene tonnen-inhoud van 68423.

Uit bovenstaande opgaaf zal men ontwaren dat de tonnen-inhoud van de *Great Eastern* grooter is, dan die van de *Niagara*, *Himmalaija* en *Generaal admiraal* gezamenlijk. Hij is vijfmaal grooter dan het voormaals prachtige linieschip *Pennsijlvania* en zesmaal zoo groot als de *Great Britain*, die eenige jaren geleden als het grootste zeemonster van zijnen tijd werd beschouwd. Meer dan twaalf duizend paarden zouden er noodig zijn, om het gewigt van den *Great Eastern* op het land in beweging te brengen; het gewigt aan ijzer wat voor den bouw van dat reuzenschip is gebezigd, bedraagt meer dan den totalen tonnen-inhoud van het stoom-fregat *Niagara*. Al de in Schotland groeijende eikenboomen zouden geen hout genoeg opleveren om *één Great Eastern* te bouwen.

KLAGTEN OVER DE MAIL-PAKKETBOOTEN IN DE ROODE ZEE.

Door eenige Engelsche mail-reizigers in het volgende protest aangeboden geworden aan den secretaris den admiraliteit te Londen: —

Mijnheer! — Wij ondergeteekenden, passagiers van het stoomschip *Nemesis*, behoorende tot de Peninsular and Oriental Company, verklaren aan de direkteuren van die maatschappij reeds eene formeel protest te hebben aangeboden den betrekkelijk der staat van zaken aan boord der schepen varende tusschen Suez en Aden; de minachting met welke dergelijke klagten door dat ligchaam worden ontvangen is zoo proverbiaal geworden, dat wij niet ten onregte vreezen dat ook ons protest als van geene waarde zal worden beschouwd, weshalve wij ons door tusschenkomst van dat departement, hetwelk meer onmiddelijk met de genoemde maatschappij in connectie staat, thans tot het Engelsche gouvernement wenden. Om wel bekend te worden met de gronden waarop onze klagten steunen, is het noodig om een klein overzigt te geven van hetgeen plaats had, in het tijdperk begrepen tusschen ons vertrek van Cairo en onze aankomst te Aden. De passagiers via Southampton, kwamen in den namiddag van den 2den September te Cairo aan en die van Triest 's avonds van denzelfden dag, dit was 's Zondags. Op Dinsdag den 4den werd er een dubbel telegram ontvangen, houdende tijdingen van de aankomst der boot van Marseille te Alexandrie en van de Indische boot (*de Nemesis*) te Suez. Ter zelfder tijd vernamen wij dat er verscheidene passagiers gedurende de laatste twee reizen in de roode zee overleden waren.

Suez ligt op omstreeks 80 mijlen afstands van Cairo; tusschen beide plaatsen wordt de communicatie gehouden door middel van eenen spoorweg en door eene telegraaflinie. In Cairo vindt men zeer comfortable hotels en het verblijf daar is tamelijk dragelijk. Het zou dus te wenschen zijn, dat de passagiers daar tot het laatste oogenblik konden vertoeven; met de daarstelling van eene kleine telegraafdraad en door aanlegging van eene kleine spoorlinie zou dit best kunnen worden bereikt en zouden de passagiers nog een half uur vóór het vertrek van den stoomer aan boord kunnen zijn. Wij kunnen met gerustheid de verzekering geven dat, wanneer een zoodanig denkbeeld ten uitvoer was gebragt, wij onze September-reis in de Roode zee onder meer gunstige omstandigheden hadden gedaan dan thans heeft plaats gehad. In stede van in den nacht de woestijn te doortrekken, wat gemakkelijk had kunnen geschieden, moesten wij 's morgens ten 9 uur van Cairo gaan en kwamen wij 's middags ten 2 uur te Suez aan. Aldaar aankomende moesten wij ons inschepen aan boord van eenen kleinen stoomer; de eenigo beschutting tegen de brandende zonnestralen bestond in een over het dek uitgespannen, ligt en doorschijnend doek; nauwelijks hadden wij, voor zooveel de ruimte dit gedoogde, ons gemakkelijk gemaakt, toen ons werd medegedeeld dat er eene vergissing had plaats gehad; de kleine stoomer zou eerst ten 4 uur in den middag vertrekken, aan boord van de *Nemesis* was niet op het diner gerekend, doch daarvoor was gezorgd in het Suez-hotel. Dit berigt bragt ons zeer uit ons humeur, daar wij er niets anders in zagen dan een list om den vriendelijken hotel-houder, die in dienst staat van de maatschappij, wat te laten verdienen. Hoe ongaarne ook, wij gingen naar het ons aangewezen hotel en na aldaar te hebben gedineerd, begaven wij ons weder naar boord van den kleinen stoomer, alwaar wij ten 4 uur aankwamen. Door de menigte passagiers die zich op het dek van dat kleine vaartuig heen en weder bewogen was de warmte bijna onverdragelijk geworden, toen ons tot overmaat van ramp werd te kennen gegeven, dat het vertrek der boot uitgesteld was tot half zes uur. Eenigen der passagiers keerden naar het hotel terug, anderen bleven aan boord, doch allen hadden veel te lijden van de hitte en werden daarbij nog gekweld door eenen hevigen dorst. Eindelijk gingen wij onder stoom en kwamen wij met het vallen van den nacht op zij van de *Nemesis*. De verwarring welke op het dek van de boot heerschte is voor geene beschrijving vatbaar. De helft der lading was niet geborgen en de ruimte van het achterdek was bijna geheel ingenomen door de passagiers-goederen. Eenigen der passagiers kwamen er eerst den volgenden dag achter waar hunne slaapplaats was; onder anderen kon een zeeofficier zijne hut niet betrekken voor en aleer de lading was geborgen. In het kort het was een tooneel waarvan men de weergâ te vergeefsch op eenige passagiersboot in Europa zal zoeken. De ellende was echter nog niet ten einde; de kleine stoomer had zijne lading slagtoffers nog niet afgegeven toen er booten op zij kwamen waarin zich 180 voor China bestemde Fransche soldaten bevonden; daar er voor de berging van die menschen evenmin toebereidselen waren gemaakt als voor ons, werd de verwarring op het voorschip even erg als op het achterdek.

Ouder onze medepassagiers bevonden zich elf officieren van gezondheid; die heeren protesteerden onmiddellijk tegen de aanneming van zooveel man troepen met het oog op de massa passagiers en op de bestaande omstandigheden. De bewijsgronden die zij deswege aanvoerden, werden door de agenten te Suez en door den kapitein der boot erkend, doch zij verklaarden niet bij magte te zijn er iets tegen te doen. Zij hadden order ontvangen om de troepen inteschepen, ook hadden zij geene officiëele bepaling van het aantal zielen welke als passagiers mogten worden aangenomen, welke laatste wel wenschelijk was om te worden bekend gesteld op eene voor een elk zigtbare plaats van de boot.

Toen wij aan boord kwamen dacht de kapitein eerst na verloop van vier en twintig uren zeevaardig te kunnen zijn, met twaalf uur wachtens kwamen wij er echter af. Het was Donderdag morgen toen wij onder stoom gingen, een dag niet minder heet dan de vorigen, ook de opvolgende Vrijdag en Zaturdag gaven daar niets aan toe. Gedurende die dagen hadden wij den tijd om optemerken hoe totaal ongeschikt de *Nemesis* was voor de dienst welke die moest presteren. De voornaamste fout van het vaartuig is, dat het zoo diep ligt, waardoor de patrijspoorten altijd gesloten moeten blijven, tenzij het vaartuig zich in bijzonder kalm water beweegt. De boot gaat 22 voet diep, doch wanneer men van af het achterdek observatien wil nemen, heeft men niet meer dan 14 voet afstand tusschen het oog en het oppervlak der zee. De slaapplaatsen missen alle doorstrooming van versche lucht en daar elke hoek daarvan door iets is bezet gelijken zij meer op koffers dan op hutten. De passagiers zijn dan ook genoodzaakt om op het achterdek te slapen en gebruiken zij hunne hutten alleen om zich daarin te kleeden. Dit alles is reeds sedert lang en verscheidene malen onder de aandacht gebragt van de Direkteuren van de Peninsular en Oriental maatschappij, zonder dat dit echter tot nu toe iets heeft geholpen.

Donderdag, Vrijdag en Zaturdag gingen aldus voorbij en ook de Zondag was voor een groot deel voorbij gegaan, toen wij met korte tusschenpozen vernamen dat een onzer medepassagiers, een rijk heer uit Australia, ziek, hopeloos, dood was. 's Maandags morgens sloten de golven zich over het graf van het eerste slagtoffer, het tweede zou spoedig volgen.

Een jong mensch, machinist voor de Bengaalsche spoorlinie, was reeds een of twee dagen ongesteld geweest. Daar hij het in zijne slaapplaats niet kon uithouden ging hij 's nachts naar het dek, doch ongelukkiglijk kon hij niet één ledig plekje vinden, waar hij zich ter ruste kon leggen, hij was diensvolgens genoodzaakt om weder naar zijne hut terugtekeeren; korten tijd daarna overleed hij zonder dat hem van de zijde der boot eenige hulp is verleend.

In den loop van dien dag werden er nog drie of vier passagiers ziek ten gevolge waarvan er een overleed. Die dag zal niet ligt uit ons geheugen worden gewischt.

Het achterdek was reeds vroeger de algemeene verblijf- en slaapplaats geworden van 105 passagiers der eerste klasse van beider sexe, thans werd het ook een hospitaal. Men kan nagaan wat de dames hadden te lijden; het hardvochtigste hart zou gebloed hebben op het hooren hoe eene jonge moeder, welke dacht dat het oogenblik van scheiden voor haar was geslagen, om hare afwezige kinderen riep. Ook ter loops zullen wij maar even aanstippen de indelicatesse die er in gelegen is dat de dames als het ware pêle mêle met de heeren op het achterdek van een schip moeten bivouaqueren, en dat nog wel op eene passagier boot! Over het algemeen vindt men op de booten een salon voor het bijzondere gebruik der dames, op de *Nemesis* zal men daar echter te vergeefsch naar zoeken, en zoo wij hooren werden de damessalons die op de andere booten der maatschappij bestaan, afgebroken.

Het is onze vaste overtuiging dat vele der ongemakken en gevaren, welke wij hebben doorstaan, zoo niet vermeden ter minste verligt zouden zijn geworden wanneer de *Nubia* in stede van de *Nemesis* voor onzen overtogt was gereed gemaakt. Dit had met zooveel te meer gemak kunnen gedaan worden, daar de eerstgenoemde boot reeds verscheidene dagen te Suez lag toen de laatste daar aankwam. De *Nubia* is bovendien veel grooter en kan bijna altijd varen met geopende patrijspoorten.

Het is waar, het jaargetijde was ons niet gunstig en had zich reeds gekenmerkt door verscheidene onverwachte sterfgevallen aan boord van de *Columbian*. Maar afgescheiden daarvan, wij werden met een slecht schip overgevoerd toen er een goed vaartuig beschikbaar was. Onnoodig moesten wij vóór den tijd naar Suez vertrekken en de eerste nacht die wij daar doorbragten bragt allerlei ongemakken mede. Had de noodzakelijkheid het gevorderd dat te gelijker tijd met ons zoovele troepen moesten worden overgevoerd, wij zouden niet klagen; wij verheffen echter onze stem daartegen dat onnoodig het luchtigste gedeelte van het schip ontoegankelijk was gemaakt, dat de atmospheer in het overige gedeelte van het vaartuig bedorven was en dat daardoor het leven van allen die zich aan boord bevonden in de waagschaal werd gesteld."

Point de Galle, 20 September 1860. D. HODSON.
Luit. Kolon.

Volgen 50 handteekeningen van 50 andere passagiers der 1 klasse).

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya

Datum.	Vlag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Nov. 27	Ned. Ind.	Fathaal Nassar.	S. Abd. b. Hass. Segaf.	230	Bantjar.	17 Nov.	geen	Soerabaija.	Said Japar.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
November.	27	Pruissische	Von der Heijdt.	E. J. Neumann.	Nederland.
„	—	Nederl. Ind.	Soedul Barie.	Sech Abd. bin Alie Chamie.	Banda via Bantjar en Toeban.
„	—	Nederlandsche	Java.	J. Worthington.	Boeloe via Grissee.
„	28	Nederl. Ind.	Stoomschip Menado.	A. A. Couteron.	Batavia via Samarang.
„	—	„ „	Elmashoor Balhair.	Said Moht. bin Alie Segaf.	Grissee.
„	—	„ „	Hing Aan.	Hadjie Moht. Saheer.	Koetei via Passeer.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Delftshaven."	Schaap.	In reparatie.	B. Kopersmit & Co.
„	Aegidia en Paulina.	Itz.	Nederland.	„ „ „ „
„	Argus.	J. R. Smit.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Amsterdam.	Wiegmink.	„	„ „ „ „
„	Helmers.	A. Ressen.	Onbepaald.	E. Ten Brinck & Co.
„	Stad Gouda.	des Ruelles.	Amsterdam.	„ „ „ „ „
„	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
Engelsche	Alcijone.	Graij.	Onbepaald.	„ „ „
	Ulyses	Molleman.	Sumanap.	„ „ „
Engelsche	Annie Archibald.	John Turneij.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
Engelsche	Orestes.	Gaij.	In lossing.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Susanne.	Vouck.	Nederland.	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
„	Doelwijk.	Van de Putte.	„	„ „ „ „ „
„	Constantia.	Overgaauw.	„	„ „ „ „ „
Hamburg	Louise.	Meijer.	Falmouth.	„ „ „ „ „
Nederlandsch	Salatiga.	H. F. Biesthorst.	Rotterdam.	Anemaet & Co.
„	Maria Catharina.	H. C. de Bos.	Nederland.	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Ortelius.	F. H. Groote.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Joan Melchior Kemper.	Salm.	Nederland.	Mc Lennan & Co.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ $15\frac{1}{2}$.—

RIJST (CARGA) ƒ 120 @ ƒ 150.—

Id. (WITTE) ƒ 160 @ ƒ 180.—

ARAK ƒ 46.— à 50.—

OLIE (KLAPPER) ƒ 25.—

Id. (KATJANG) ƒ 19.—

KADJANG MATTEN. ƒ 9 @ ƒ 10.—

ROTTING ƒ 8 @ ƒ 9.—

WISSELKOERS $102\frac{1}{2}$ à 104 %

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.